ỦY BAN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

TRƯỜNG ĐẠI HỌC SÀI GÒN

ĐỀ CƯƠNG ÔN TẬP MÔN LOGIC HỌC

1. Tên học phần: LOGIC HỌC;

Mã học phần:

2. Số tín chỉ: 2 (lý thuyết: 1 TC, bài tập: 1 TC)

3. Bộ môn phụ trách giảng dạy:

Bộ môn Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin

4. Mô tả học phần:

Học phần ôn tập những nội dung cơ bản của logic hình thức truyền thống: các quy luật cơ bản của tư duy hình thức, khái niệm, phán đoán, suy luận, chứng minh, bác bỏ, ngụy biện; rèn luyện khả năng giải các bài tập logic.

5. Mục tiêu ôn tập:

- Giúp người học nắm vững cách giải các bài tập logic.

6. Nội dung ôn tập:

Chương 1 Đối tượng của logic học

- 1.1 Hình thức và quy luật của tư duy
- 1.2.1 Hình thức của tư duy
- 1.2.2 Quy luật của tư duy
- 1.2 Khoa hoc logic
- 1.2.1 Logic hình thức
- 1.2.2 Phương pháp học tập, nghiên cứu logic

Chương 2 Các quy luật cơ bản của tư duy

- 2.1 Khái niệm quy luật cơ bản của tư duy
- 2.2 Các quy luật
- 2.2.1 Quy luật đồng nhất
- 2.2.2 Quy luật không mâu thuẫn
- 2.2.3 Quy luật triệt tam
- 2.2.4 Quy luật lý do đầy đủ

Chương 3 Khái niệm

- 3.1 Khái quát về khái niệm
- 3.1.1 Khái niệm một hình thức đặc biệt của tư tưởng
- 3.1.2 Nội hàm và ngoại diên của khái niệm
- 3.1.3 Biểu diễn khái niệm bằng sơ đồ
- 3.1.4 Các loại khái niệm
- 3.1.5 Quan hệ giữa các khái niệm

- 3.1.6 Các thao tác logic với khái niệm
- 3.2 Định nghĩa
- 3.2.1 Thế nào là định nghĩa?
- 3.2.2 Một số loại định nghĩa và phương pháp định nghĩa
- 3.2.3 Các quy tắc định nghĩa

Chương 4 Phán đoán

- 4.1 Khái quát về phán đoán
- 4.1.1 Định nghĩa
- 4.1.2 Giá trị chân lý của phán đoán
- 4.2 Phán đoán thuộc tính đơn
- 4.2.1 Định nghĩa và ví dụ
- 4.2.2 Cấu trúc
- 4.2.3 Phân loại
- 4.2.4 Tính chu diện của các hạn từ trong phán đoán thuộc tính đơn
- 4.2.5 Quan hệ giữa các phán đoán thuộc tính đơn. Hình vuông logic
- 4.3 Phán đoán phức
- 4.3.1 Định nghĩa
- 4.3.2 Các loại phán đoán phức. Giá trị chân lý của các phán đoán phức
- 4.3.3 Quy luật và mâu thuẫn logic
- 4.3.4 Xác định quy luật và mâu thuẫn logic
- 4.3.5 Biến đổi tương đương phán đoán phức

Chương 5 Suy luận diễn dịch trực tiếp

- 5.1 Định nghĩa. Ý nghĩa
- 5.1.1 Định nghĩa
- 5.1.2 Ý nghĩa
- 5.2 Các loại diễn dịch trực tiếp với tiền đề là phán đoán đơn
- 5.2.1 Đổi chất phán đoán
- 5.2.2 Đảo ngược phán đoán
- 5.2.3 Đặt đối lập vị từ
- 5.2.4 Suy luật theo hình vuông logic

Chương 6 Tam đoạn luận nhất quyết đơn

- 6.1 Định nghĩa và cấu trúc
- 6.1.1 Định nghĩa
- 6.1.2 Cấu trúc
- 6.2 Hình và kiểu. Các quy tắc
- 6.2.1 Hình
- 6.2.2 Kiểu
- 6.2.3 Các quy tắc
- 6.2.4 Tam đoạn luận giản lược

Chương 7 Suy luận với tiền đề là phán đoán phức

- 7.1 Các dạng thức suy luận thông thường
- 7.1.1 Suy luận điều kiện (suy luận có tiền đề là phán đoán kéo theo)
- 7.1.2 Suy luận lựa chọn
- 7.1.3 Các dạng thức De Moorgan
- 7.1.4 Một số dạng thức khác
- 7.2 Úng dụng
- 7.2.1 Các chiến lược suy luận
- 7.2.2 Một số ví dụ
- 7.2.3 Xác định tính hợp logic của suy luận tiền đề là phán đoán phức

Chương 8 Quy nạp. Suy luận tương tự

- 8.1 Quy nạp
- 8.1.1 Đinh nghĩa và cấu trúc
- 8.1.2 Một số phương pháp nâng cao độ tin cậy của quy nạp
- 8.1.3 Một số phương pháp xác định mối liên hệ nhân quả giữa các hiện tượng
- 8.2 Suy luận tương tự
- 8.2.1 Định nghĩa và cấu trúc
- 8.2.2 Một số phương pháp nâng cao độ tin cậy của suy luận tương tự

Chương 9 Chứng minh và bác bỏ. Ngụy biện

- 9.1 Chứng minh
- 9.1.1 Định nghĩa và cấu trúc
- 9.1.2 Các quy tắc chứng minh
- 9.2 Bác bỏ
- 9.2.1 Định nghĩa và cấu trúc
- 9.2.2 Các phương pháp bác bỏ
- 9.3 Ngụy biện
- 9.3.1 Khái niệm ngụy biện
- 9.3.2 Các loại ngụy biện thường gặp
- 9.3.3 Phương pháp tránh ngụy biện

7. Tài liệu tham khảo:

- 7.1. Tiếng Việt
  - [1] Nguyễn Đức Dân. Logic và tiếng Việt, NXB Giáo dục, 1996
  - [2] Phạm Đình Nghiệm, *Nhập môn Logic học*, NXB ĐHQG TP. HCM, 2013
- 7.2. Tiếng Anh
  - [3] P. Huley, A consise introduction in logic, Wadsworth Publishing Company.